

Reggeli Újság

15. évfolyam

Noviszád, 1934 november 9, péntek

263. szám

Lemondott a Doumergue kormány — Flandin alakít kormányt Franciaországban

A kormányválságot a radikálistáji miniszterek lemondása idézte elő

Párisból jelentik: A kormány tagjai között hetek óta fennálló ellentéteket nem sikerült áthidalni: a Doumergue kormány tegnap délelőtt bejelentette lemondását. Az egyeztető tárgyalások a szerdáról csütörtökre virradó egész éjszakán át folytak, de egyrészt a radikális párti miniszterek hajthatatlansága, másrészt Doumergue miniszterelnök elkedvetlenedése miatt, nem vezettek eredményre.

A tegnapi délelőtti államtanács

A kormány tagjai tegnap délelőtt tíz órakor az Elysée palotában államtanácsra ültek össze Lebrun köztársasági elnök elnöklésével. A tanácskozás rövid ideig tartott. Az államtanács megállapította, hogy

a Doumergue miniszterelnök és a radikális párti miniszterek között támadt ellentéteket áthidalni nem lehet, mire a radikális párti miniszterek bejelentették lemondásukat és elhagyták az elnöki palotát.

LEBRUN

A radikálistáji miniszterek távozását követően Doumergue elnök bejelentette az összkormány lemondását.

Doumergue megírta a Kormány lemondó levelét, amelyben lemondásához hosszabb indokolást fűzött. A levél szerint a kormány lemondását a radikálistáji miniszterek megtagadása idézte elő, miután nem voltak hajlandók hozzájárulni ahhoz, hogy a kormány a parlamenttől három hónapos költségvetési felhatalmazást kérjen, továbbá azt kívánták, hogy a miniszterelnök mondjon le az alkotmányreform tervezetének egyik részéről.

A pártközi béke — írja a levél — nem állhat abból, hogy a miniszter-

elnök kénytelen legyen meghajolni egy párt akarata előtt.

A radikálisok nélkül azonban kormányt fenntartani, vagy pedig nélkülük új kormányt alakítani nem lehet, mert az ilyen kormány kisebbségi kormány lenne, amely

ellentétben áll a parlamenti rendszer demokratikus intézményével. A kisebbségi kormányt a rendzavarásra hajlamos elemek a diktatura vádjával illetnék és a közvéleményt megtévesztve, a helyzetet a saját céljukra használnák ki. Ezért tehát nem marad más hátra, mint a kormány távozása.

Flandin alakít új kormányt

Lebrun köztársasági elnök elfogadta a Doumergue kormány lemondását és nyomban megkezdte a tárgyalásokat az új kormány megalakításáról. Elsőnek a képviselőház elnökét kérte magához, akinek felajánlotta az új kabinet megalakítását, de az elnök a megbízást nem fogadta el.

Laval külügyminiszter szintén kijárt a megbízás előtt, mire az elnök Flandin munkaügyi miniszternek, a demokrata szövetség vezérének ajánlotta fel a kormányalakítást, aki a megbízást elfogadta.

Flandin nyomban hozzájárult az új kormány megalakításához.

A párisi lapok különkiadásokban adtak hírt az egymást követő eseményekről. Azt írták, hogy

az új kormány előreláthatólag a késő esti órákban már át is veszi hivatalát,

nehogy a mai kényes helyzetben Franciaország kormány nélkül maradjon.

Hirt adnak a lapok a különböző szervezetek készülődéseiről, továbbá arról is, hogy készenlétbe helyezték a párisi helyőrséget, a rendőrséget és a köztársasági gárdát.

FLANDIN

Miért mondtak le a radikális miniszterek

Laval külügyminiszter azzal az indoklással hátrította el a kormányalakításra szóló megbízást, hogy a külpolitikai helyzet nem engedi meg a külügyminiszterek sűrű cseréjét és nem vállalhatja a külügyminiszterium vezetését az egész kormány irányítását is.

A lemondott radikálistáji miniszterek nyílt levélben indokolták meg, miért fordultak szembe Doumergue javaslatával és miért tagadták meg hozzájárulásukat a három hónapos költségvetési felhatalmazáshoz. Hangoztatják, hogy a maguk részéről betartották a pártközi békét és együttműködést, azonban

Doumergue olyan utakra tért, amelyekre nem követhetik.

Szemérevetik a miniszterelnöknek, hogy rádióbeszédeiben az olyan nagyjelentőségű reformok egész sorát vitte a nyilvánosság elé, amelyekről előzőleg nem tájékoztatta a kormány tagjait és nem kérte ki hozzájárul-

sukat, noha a mai időkben az ilyen nagyjelentőségű módosítások alapos megfontolást igényelnek. A házfelosztás jogának a miniszterelnök kezébe való letétele, mint azt Doumergue tervezte, a parlament állandó fenyegetését és terrorizálását jelentené, ami ellentétben áll a demokrácia alapelveivel.

Doumergue kiáltványban közölte lemondását és kéri a népet, hogy őrizze meg nyugalma, mert csak így lehet megoldani a nehézségeket.

A varsói francia követ a lengyel külügyminiszternél

Varsóból jelentik: Beck ezredes lengyel külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Laroche varsói francia nagykövetet. A kihallgatás nagy felhajtást keltett és annak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

— • —

Roosevelt óriási győzelmet aratott a választásokon

Egy hölgy és egy néger képviselőt is választottak

Washingtonból jelentik: A most lezajlott képviselőházi választások során Roosevelt elnök pártja a demokrata párt olyan arányú győzelmet aratott, amintőre eddig alig akad példa Amerika történelmében. Beavatott amerikai politikai körökben megvannak győződve arról, hogy Roosevelt főlényes választási győzelme ellenére is a mérsekelt közéletet követi, a többi pártokkal szemben.

Roosevelt helyzete példátlan Amerikában. A választás eredménye bebizonyította, hogy

Roosevelt az amerikai nemzet reményének jelképe.

A választás természetes bővelkedett érdekes epizódokban. Így például most első ízben hölgy-képviselőt is megválasztottak Roosevelt pártjában, az elnök feleségének korteskedése mellett. Ode jelölt nő estélyi ruhában, ékszerrel feldiszipva várta a szavazás eredményét. Mikor hírül hozták, hogy a hölgy-jelöltet megválasztották, Rooseveltné,

megölelte, megcsókolta az új hölgy

ROOSEVELT

képviselőt.

Ezuttal történt meg első ízben az is, hogy néger jelöltet választottak meg demokrata programmal. A néger képviselőt Csikágó küldte a parlamentbe.

A noviszádi városi végrehajtók ügyében legfelsőbb fokon december 28-án döntenek

Mint ismeretes, Kikos Jovan és társai noviszádi végrehajtók visszaéléseinek ügyében ez év július 10. és 12-én tartotta meg a tárgyalást a noviszádi törvényszék.

Kikos Jovant, Hobrath Károlyt és Rupp Gyulát az államügyészség hivatali sikkasztásokkal vádolta és a két napig tartó tárgyalás befejeztével mind a három vádlottat bűnösnek mondta ki a bíróság.

Hobrath Károlyt és Rupp Gyulát a törvényszék egyenként másfél évi fegyházbüntetésre, Kikos Jo-

vant pedig két évi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen annakidején az államügyész felelősséggel élt, a védőügyvédek pedig perurafelvételi kérvényt adtak be. Így került az ügy a noviszádi semmitőszék elé, amely

december 20-ára tűzte ki az érdekes bűnpert.

A felelősségi tanács döntése elé nagy érdeklődéssel tekintenek Noviszádon.

A bács-fiszamenti ármentesítő társulat 338 holdat vesz Szatara Kanizsától

A 338 hold föld árával kiegyenlíti Szatara-Kanizsa tartozását az ármentesítő társulatnál

A szentlőrincbányai ármentesítő társulat most tartotta meg rendes őszi közgyűlését. Vujics Szava ármentesítő társulati elnök vezetése mellett. A közgyűlés előtt Vujics Szava elnök emlékeztetőt tartott Vitéz I. Alekszandar király felett, amit a közgyűlés állva hallgatott végig. Utána küszögesköt tettek II. Petar királyra.

Ezután rátértek a tárgysorozat megvitatására. Dungszerzki Branislav mérnök-igazgató ismertette évi jelentését. A jelentés beszámolt a társulat adminisztratív és az elvégzett műszaki munkájáról, valamint a pénzügyi helyzetről. A beszámolóból kitűnik, hogy a társulatnak ármentesítő járulékokban közel 4.000.000 dinár könnlevősége van. A jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. A következő pont az 1935. évi költségvetés megállapítása. Hosszas vita után a költségvetés teljes összegét 1.400.000 dinárban állapította meg a közgyűlés. A társulat alkalmazottainak és nyugdíjasainak fizetését 10 százalékkal szállították le. Kivételt csak a gátörök képeznék, akiknek már így is a legala-

csonyabb fizetésük van.

A közgyűlés ezután megállapította az új ármentesítő járulékokat, amit azok a földtulajdonosok fizetnek holdanként, akiknek a földjét az árvízrel megvédi a társulat. A horgos-martonosi rétben holdanként 14 dinár az ármentesítő járulék, a kanizsai és adorjani rétben 30 dinár holdanként, a szentlőrincbányai rétben pedig 20-20 dinár holdanként.

A közgyűlés ezután áttért Kanizsa város ajánlatának megvitatására. Kanizsa város ugyanis előterjesztést tett a szentlőrincbányai ármentesítő társulatnál, hogy vegye meg a társulat azokat a városi földeket, amelyen az ármentesítő csatornák, töltések, szivattyúk, derűl vannak, holdanként 2500 dináros árban. Az ilyen földek összterülete 338 holdat tesz ki. A vétel esetén a város ld tudná egyenlíteni 600.000 dináros ármentesítő járulék hátralékát is. Kanizsa város ajánlata felett hosszas vita után döntött a közgyűlés.

Az ármentesítő társulat a határozat szerint

megveszi a 338 hold városi földet 2000 dináros holdankénti árban.

A vételárból 600.000 dinárt levon ármentesítő járulék hátralék címén, míg a fennmaradó 76.000 dinárt nem készpénzben fizeti meg, hanem időről időre, minden évben levonja Kanizsa város ármentesítő járuléka fejében.

Több kisebb ügy elintézése után Vujics Szava elnök berekesztette a közgyűlést.

HALLO

Bern

A svájci parlament most foglalkozott azzal az interpellációval, amit Ville ezredes hadtestparancsnok ügyében intéztek a kormányhoz. Ville ezredes ugyanis Rómában találkozott Göbbels német propaganda miniszterrel és több német nemzeti szocialista vezérrel, Münchenben pedig Hitlerrel és azóta erősen rokonszenvezett a horogkeresztes mozgalommal. Svájcban ezt a svájci semlegesség megsértésének tekintették és erre vezethető vissza az interpelláció. Müller szövetségi tanácsos az interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy Ville ezredes Hitlerrel csak véletlenségből találkozott Münchenben és erről azonnal jelentést tett neki, a svájci semlegesség megsértéséről tehát szó sem lehet.

Nizza

Fritz Rotter volt berlini szingazgató, akinek ücsöt annak idején Lichtensteinben meggyilkolták, a berlini rendőrség kérésére Nizzában letartóztatták. Rotter tiltakozott letartóztatása ellen, a rendőrség azonban mégis beszállította Aix-en-Provenceba, ahol az ottani fogházban várja be kiadatási eljárásának befejezését. Rotter azzal védekezik, hogy 5 politikai menekült, hiszen Lichtensteini elrablását is nemzeti szocialisták rendezték annak idején és akkor ücsöt és annak feleségét meg is gyilkolták.

London

Mrs. Catharine Dawson-Scott, az ismert regényíró és költő meghalt. Mrs. Dawson-Scott alapította meg 1922-ben a Pen-klubot, az írók nemzetközi egyesületét.

San Francisco

A csendesóceáni flotta éjjeli gyakorlatán, amelyen 26 hadihajó vett részt, a Magdolna öbölből 200 mérföldnyire összeütközött az „Ellis” és „MacFarland” romboló. Azonnal két vontatóhajót küldtek ki a hajók mentésére. Az összeütközés alkalmával senki sem vesztette életét, csak a hadihajók sérültek meg.

Los Angeles

Sir Charles Kingsford Smith, aki repülőgéppel átrepülte a Csendes Óceánt, igen kellemetlen helyzetbe került Los Angelesban. Egy férfi feljelentést tett ellene, hogy a repülő 2750 dollárral tartozik neki, mire a bíróság lefoglaltatta a repülőgépet. Egy bírósági végrehajtó a repülőtéren a repülőgép mellé egy nyugágyat helyeztetett el és most ott őrzi, hogy az oceánrepülő el ne repüljön előre, Kingsford Smithnek most a költségekkel együtt 5500 dollárt kell lefizetni, ha tovább akar repülni.

Schweidnitz

A sziléziai Schweidnitz felelősségi bírósága jóváhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, amellyel Schütz kommunista képviselőt halálra ítélte.

Johannesburg

Dessauból három Junkers repülőgép indult Dél-Afrikába, ahová minden zavaró fennakadás nélkül megérkeztek. A Dessauból Johannesburgig terjedő utat 43 óra és 20 perc alatt tették meg. A pilóták kijelentették, hogy a Fehér Nilus felett óriási trópusi viharba kerültek, de ezt sikerült leküzdeniük.

Koldusok élethalál harca az istállóban

Három évre ítelték a koldust, aki megfojtotta társát

Szomborból jelentik: Dr. Veszelyovszki Dezső ötös tanácsa szerdán tárgyalta Réger József 68 éves vepróváci koldus bűnügyét, akit az ügyész emberöléssel vádolt. 1934 év március 7-ről 8-ra virradó éjjel éjjel Vepróvácon a községi istállóban

Réger József megfojtotta koldus-társát az 56 éves Englein Józsefet,

akivel együtt lakott a községi istállóban, közösen koldultak és a háztartást is közösen vezették.

Englein ittasan jött haza és rátámadt Régerre, aki kettőjükre főzött, hogy adjon vacsorát, de nem volt. Ebből veszekedés majd dulakodás támadt. Englein székét fogott Régerre, mire Réger Engleint elgáncsolta, úgyhogy a földre esett. Réger ezután ütötte, fojtogatta és leteperte a földre s a végén Englein holtan maradt a földön.

A szerdai főtárgyaláson Réger hasonlóan mondja el az eseményt, hozzáfűzi még azt, hogy a fiatalabb és erőteljesebb Englein állandóan verte, s önvédelemből követelt tettet, amit most sajnál. Nem akarta Engleint megölni. Felolvassák az orvosok véleményét, mely szerint a halál fojtogatás következtében állott be.

Az ügyés és dr. Radó védőbeszéde után a bíróság Régert bűnösnek mondotta ki emberölésben és

3 évi elzárásra

továbbá polgári jogainak 3 évi elvesztésére ítélte. Az ügyész felebbezett, a vádlott pedig 3 nap múlva nyilatkozik.

Nagy vihar pusztított Olaszországban

Rómából jelentik: Olaszország középső és déli vidékén hatalmas viharok tomboltak, amelyek érzékeny anyagi károkat okoztak. Róma közelében a Tiberis két hídat elsodort. Az erős hegyecsuszamlások következtében

Róma és Nápoly között megszakadt a vonatösszeköttetés.

A Róma körül kiszáritott mocsaras terület víz alatt áll. A Littorio új városrészben a víz alámosta a vasúti töltést és az állomást.

Schuschnigg és Waldenegg november közepén Rómába utazik

Bécsből jelentik: Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Schuschnigg szövetségi kancellár és Waldenegg külügyminiszter

november közepe táján Rómába utazik.

Az osztrák államférfiak a római uton kívül hírszerint nem terveznek további külföldi utazást.

Nem sikerült kényszerleszállás — hat ember meghalt

Berlinből jelentik: Borzalmas repülőkatasztrófa történt tegnap Danzig közelében. A Königsberg és Berlin között közlekedő teherszállító légi vonal egyik repülőgépe Danzig közelében nyilván motorhiba miatt kényszerleszállást kísérelt meg.

A kényszerleszállás nem sikerült, a repülőgép lezuhant és kigyulladt.

A gépben hat utas foglalt helyet, egy kapitány és öt legénységi állományú egyén. Mind a hatan életüket veszítették.

Nem fizettetik meg vevőinkkel

a hosszú részletfizetési üzlet kockázatait, ezért áraink olcsók, készülékeink pedig a legfokéletebbek. Megbízható vevőinknek ezért kedvező fizetési feltételeket is adunk.

Kérjen ajánlatot vagy keresse fel valamelyik árusítónkat.

KONRATH D. D. SZUBOTICA

Nagyarányu előkészületek György herceg és Marina hercegnő esküvőjére

Öt király, negyven herceg és hercegnő jelenlétében fog lefolyni az esketési szertartás a Westminster-székesegyházban

Londonból jelentik: A Westminster apátságot valamikor a „halottak templomának” nevezték. Valóban minden sarokban egy nagy halott, királyok, püspökök vagy híres emberek földi maradványai nyusznak. Anglia valamennyi neves emberének Shakespeare-től Nelsonig és Haendeltől Josef Chamberlainig emléket emeltek a híres templomban. A csataterék hőseinek, az egyház és az állam vezetőinek, a költőknek és tudósoknak mellszobrai tarka összevisszaságban keverednek itt egymással.

Az a fejedelmi esküvő, amely néhány hét múlva fog végbemenni az apátság történelmi levegőjű templomában, már most is éreztetni hatását és valamivel életvidámabb jelleget kölcsönöz a komor levegőjű helynek. Naponta a kíváncsiak tömegei tekintik meg a templomot és az oltárt, amely előtt György herceg és Marina hercegnő örök hűséget esküsznek egymásnak. Csak nagyon kevés kiválasztott részesülhet abban a szerencsében, hogy közvetlen közelről legyen tanúja ennek az esketési szertartásnak, amelyet

a canterbury érsek fog végezni, öt király, továbbá negyven herceg és hercegnő jelenlétében,

akik Európa valamennyi dinasztiaját képviselik a fejedelmi nász alkalmából.

Európa valamennyi uralkodója meghívást kapott és a kontinens minden országából várják a királyi vendégeket az esküvőre. A kiválasztottak között, akiket a Buckingham palotában végbemenő fogadásra meghívtak, vannak az indiai fejedelmi udvarok képviselői is, továbbá a világ valamennyi államának diplomáciai kiküldöttei és az angol Gótha legfényesebb nevei. Mindössze ezer olyan vendég kapott meghívást, akiket Marina hercegnőnek közvetlenül az esküvő előtt bemutatnak. Ugyanannyien kaptak meghívást a nászajándékok megtekintésére is, amelyeket két nappal az esküvő előtt állítanak ki a St. James palotában. György herceg — most már „Kent hercege” — ott-honában. A lakodalmi ebéden csak a királyi család legszűkebb rokoni és baráti köre vesz részt, míg az összes diplomaták és miniszterek, Anglia, Skócia és Írország vala-

mennyi peerje az ezt követő fogadásra hivatalos. Habár magán a szertartáson és a fogadáson csak kisszámú kiválasztott vehet részt, a vidékről és a külföldről több mint százezer látogatót várnak.

Az esküvő idejére a legtöbb londoni elsőrangú szálloda szobáit már majdnem teljesen lefoglalták és naponta újabb szobarendelések érkeznek. A rendőrség számitása szerint

az esküvő napján több, mint kétmillió ember fog a Westminster-székesegyház körül tolongani.

Erre a napra hatezer rendőrt helyeznek készenlétbe és ugyanannyi polgári ruhás detektív lesz a közönség között. A rendőrséget a királyi gárda néhány ezrede támogatja a rend fenntartásában. A külföldi uralkodóházak minden tagja mellé hat detektívet osztanak be, akik feltűnés nélkül vegyülnek el a tömegben és akik közvetlenül felelősek védenek a testi épségéért.

A londoni nagy ruhaszalonnok teljes üzemmel dolgoznak a menyasszony és kósoroslányai ruháinak elkészítésén. Az előkészületeket maga Mary királyné irányítja, akinek bemutatják az összes ruhaterveket. Ő állapítja meg a menyasszonnyal egyetértésben a ruhák anyagát, a lakodalmi étrendet, valamint a Buckingham palota báltermének virágdíszítéseit. Mary királyné megbízza a királyi udvar kétszáz kertészét, hogy

ezer orchideát, piros és fehér szegfűt, begóniát és krizantémot tartson készenlétben az esküvő napjára.

Az asztali díszítés vörös, kék és fehér színű lesz. A vörös és kék az angol királyi lobogó, valamint az udvari marsallok egyenruhájának színe, míg a kék és fehér a görög udvar színe. Marina hercegnő csokra is a királyi üvegházakból kerül ki. A csokorban levő mirtuszágat az esküvő reggelén török le a vindsori kastély parkjának arról a bokorról, amelynek egyik ágát Viktória királynő esküvője óta az angol királyi ház minden menyasszonya a hajában viselte.

Szines filmszínészhez akar férjhezmenni Wilson unokája

Newyorkból jelentik: Oriási feltűnést keltett egész Amerikában Eleanor Mac Adoo, eljegyzése. A 19 éves leány unokája Wilson egykori elnöknek és leánya az Egyesült Államok volt pénzügyminiszterének, Eleanor Mac Adoo Rafael Lopez de Onate filmszínészhez akar feleségül menni, aki Ralph Novarro művésznéven szerepel. Onate a Fülöp-szigetektől származik és mint ilyen „színesnek” tartják Amerikában. Az amerikaiak, mint ismeretes gyűlölik a színeseket és Kaliforniában, ahol Hollywood fekszik és ahol a filmszínész él, tilosak az ilyen vegyes házasságok. Az amerikaiak a színesek közé számítják a malájokat és a filippinokat is. Eleanor apja, William Gibbs Mac Adoo, aki többszörös milliósos, kijelentette, hogy kitagadja le-

nyát, ha férjhez megy a színeshez. A leány erre ügyvédet bízott meg azzal, hogy pontosan kikütsassa a filmszínész származását. Az ügyvéd most elutazott a Fülöp-szigetekre, feladata teljesítésére, mert a leány azt állítja, hogy vőlegénye nem származik színes családból.

— Makedes székrekedés, vastagbélkataris, puffadás, vértorlódás, anyagcsere zavarak, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” kénserüviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser.

A földművesek védelméről szóló rendelet végrehajtási utasítása

Az augusztus 3-án kelt földművesek védelméről szóló rendelet alapján a földművelés és igazságügyminiszterek a kereskedelem és pénzügyminiszterrel egyetértésben a következő végrehajtási utasítást adták ki.

1. szakasz

1. Érvénytelenek azok a szerződések, amelyekben a földműves arra kötelezte magát, hogy nem él a rendelet intézkedéseivel.
2. Magántartásnak számítanak az ösz-

szes magán és közjogi természetű pénzügyi kötelezettségek, amennyiben nem vétetnek ki a 8 szakasz alapján, tekintet nélkül, hogy miből származtak és tekintet nélkül arra, hogy a földműves mint főados, mint együttes adós vagy mint kezes tartozik-e.

3. Az olyan kötelezettségek, amelyek valamilyen tárgyi vagy munkaszolgáltatásra vagy egyéb szolgalmi jogra vonatkoznak nem tekintendők a rendelet (uredba) első szakaszának első bekezdése szerinti tartásnak.

Hogyan lehet igénybevenni a rendeletet

2. szakasz

1. A rendelet semmiképpen sem vonatkozik az 1932 április 20 után csinált adósságokra, sem azok kifizetési módjára, sem a kamat magasságára sem a perköltségekre, végrehajtási és ügyvédi költségekre.

2. A rendeletet mindazok igénybevehetik, akik bizonyítvánnyal rendelkeznek, hogy az eladósodáskor e rendelet előírásai alapján földművesek voltak.

3. A rendelet azokra a földművesekre is vonatkozik, akik esőbe jutottak.

3. szakasz

1. A rendelet értelmében azt tekintik földművesnek, akinek főfoglalkozása a földművelés. Ezért nem tekinthetők földműveseknek azok a személyek, akiknek főfoglalkozása valamilyen más közgazdasági ág (kereskedők, gyárosok, iparosok stb.) állami vagy magán szolgálatosok (állami és önkormányzati tisztviselők, ügyvédek, közjegyzők, orvosok stb.) még akkor is ha a legtöbb adót földjük jövedelme után fizetik és földbirtokuk nem haladja meg a rendelet (uredba) első szakaszának 2. bekezdésében előírt területet.

2. Nem tekintik földműveseknek azokat az állattenyésztő kereskedőket, akik csak szezonban tartanak legelő állatot, hogy azzal spekuláljanak.

3. A paraszterdőkől eredő jövedelmet mint földművelésből eredő jövedelmet tekintik.

4. Hogy valakit földművesnek tekintsenek elég, ha a földjét megműveli, és nem kell azon laknia is.

5. A „Csak” azt jelenti, hogy vagy maga vagy saját rezsiben, tehát bért fizető munkásokkal művelteti meg földjét és sem felesbe, sem pedig bérbe nem adja.

6. Hogy földművesnek tartsák azt a tulajdonost, aki vegyesen dolgozik földjén vagyis egy részét maga műveli meg, másik részét pedig felesbe vagy bérbe adja, szükséges, hogy földjének nagyobb felét ő maga művelje meg családjával, amennyiben nem áll fenn az uredba 2. szakasza 4. bekezdésének esete.

7. Annak elbírálására, hogy valaki földművesnek tekintendő-e mérvadó az adó alá eső jövedelmeinek aránya és nem az egyes adók aránya, amely adót különböző jövedelmei után fizet. Így tehát a 2. szakasz első bekezdése alapján földművesnek tekinthető az a személy, akinek a földművelésből eredő jövedelme több összes más jövedelmeinél, ha az összes többi jövedelmei után fizetett adó többet is tesz ki, mint az az adó, amit földművelési jövedelme után fizet.

8. Megadóztatott jövedelem alatt értendő az összes adónemek adóalapjai, amelyek az adókönyvekben fel vannak tüntetve.

9. Megadóztatott jövedelemnek számít az is, amely állandóan vagy ideiglenesen adómentes.

10. A „birtok” kifejezés alatt ugyanaz értendő, mint „tulajdon” alatt, így tehát a

birtok maximum megállapításánál csak az a földterület jön számításba, amely az illető tulajdona és nem az, amit bérel vagy másképpen tart.

11. Termőföld alatt értendő az a föld is, amelyet nem művelnek meg, bár megművelhető (parlag, elhanyagolt szőlő stb.) A legelőket nem tekintik termőföldeknek. Rétnak tekintendő az a föld, amelyen évente legalább egyszer kaszálnak, különben legelőnek tekintik.

12. A rendelettel (uredba) csak a családi szövetkezeteket védik és nem a közgazdasági szövetkezeteket: földműves, hitel és agrár értékesítő szövetkezeteket, ármentesítő szövetkezeteket stb.-it, ha tagjaik földművesek is.

13. Családi szövetkezetnek tekintik, ahol vérokonok vagy beházasodott rokonok élnek együtt és ahol legalább öt férfi tag van.

14. Haszonélvezők, bérlet és felesek, akik más tulajdonát képező földet művelik meg és saját földdel nem rendelkeznek, de a többi feltételeknek mind megfelelnek, úgy tekintendők, mint földművesek az uredba 2. szakaszának 1. bekezdése alapján.

15. Ez a bekezdés az ország déli részének telepeseiről intézkedik.

4. szakasz

A férjes asszony, aki együtt él férjével csak akkor tekintendő földművesnek, ha személyesen megfelel azoknak a követelményeknek, amelyeket az uredba előír és ha ezen felül vagy: a) férje az uredba alapján földművesnek számít vagy b) ha az ő és férje jövedelme — akár földművelő a férj, akár nem — főleg a földművelésből ered.

5. szakasz

Ha a földműves feleségével és gyermekeivel házközösségben él, összes jövedelmeik együttes jövedelemnek tekintendők.

6. szakasz

1. Az ebbe a szakaszba tartozó személyeknek is főleg földműves jövedelmük alapján kell megadóztatva lenniük, és, hogy termőföldjük ne haladja meg az Uredba 1. szakasza első bekezdésében előírt nagyságot.

2. Ha a földműves földjének racionálisabb és haladottabb megművelését nem tudja egyedül és családtagjaival elérni, akkor az idegen munkás alkalmazását úgy tekinthetik, mint szükségeset, mert a földműves maga és családtagjai nem tudják megfelelően megművelni a földet.

3. Elháríthatatlan akadálynak számít az is, ha a földbirtok több részben van, egymástól olyan távolos helyeken fekszik, hogy a tulajdonosnak fizikailag lehetetlen a birtok minden egyes részét személyesen vagy családtagjaival megművelni vagy azt saját rezsiben műveltetni. Más elháríthatatlan akadálynak számítják az előhaladott öregséget, katonai szolgálatot, kenyérkereset miatti távollétet, tartós betegséget stb.

Saját érdekében jegyezze meg

új üzlethelviségünk címét:

Kulai posztólerakat, Noviszád
KRALJA ALEKSZANDRA 14

(A Párizsi Nagy Áruház mellett)

Oriási választék, kítűnő minőség, olcsó árak!

4. Mások segítsége alatt értendő a bérbeadás és a feles megmunkálás is.

5. A földművesek kiskoru gyermekeit a kiskorúságuk ideje alatt földműveseknek tekintik, tekintet nélkül arra, hogy megművelik-e saját földjüket.

6. Ugyancsak védi az Uredba a földműves hagyatékát is, mindaddig, amíg bírói végzéssel át nem adják az örökösöknek, tekintet nélkül arra, hogy az idő alatt megművelik-e a földet.

7. Azon személyek alatt, akik maguk vagy családtagjaikkal más földjét művelik, csak mezőgazdasági munkások érthetők, akiknek nincsen saját földjük. Azokra a személyekre, akiknek saját földjük van és emellett más földet is megművelnek, az Uredba 2. szakaszának 1. bekezdése vonatkozik.

8. Az Uredba b) pontjának „semmilyen más adó” kitétele alatt, semmilyen más jövedelmi adó értendő.

9. Mellékes gazdasági foglalkozás alatt nemcsak az értendő, ha valaki iparendelő nélkül vagy másnál dolgozik, hanem az is, ha iparendelője van, de azzal a feltétellel, hogy nem ez a főfoglalkozása és, hogy különben mindenben megfelel a b) pont többi feltételeinek.

10. Halászat alatt értendő az édesvízi és tengeri halászat.

11. Hogy az Uredba 2. szakaszának b) pontja alatti személyeket földműveseknek tekintsek, feltétlenül szükséges, hogy az illetők falun éljenek és, hogy a földművelés mint főfoglalkozás mellett kisiparral vagy falusi kiskereskedelemmel foglalkozzanak, de hogy létfenntartásuk szempontjából a főjövedelem a földművelés legyen.

12. Az Uredba 2. szakaszának b) pontja alá tartoznak azok is, akik ideiglenesen magánüzeműknél vagy közintézményeknél szolgálnak.

13. A „falu” szót nem adminisztratív értelemben kell venni, hanem az olyan helyet értik alatta, ahol földművesek élnek, akiknek főfoglalkozásuk a földművelés, tekintet nélkül arra, hogy többségben vannak-e a többi osztályokkal szemben.

7. szakasz

A megadóztatott jövedelem nagyságánál nem jön számításba annak a háznak az adója, amelyben a földműves lakik és, ha a ház város területén (mezőváros) fekszik, amennyiben a ház adó alá eső jövedelme nem haladja meg az évi tízezer dinárt. Amennyiben az évi megadóztatott tiszta jövedelem meghaladja a tízezer dinárt, akkor az egész jövedelmet kell beszámítani és nem csak a tízezer dináron felül.

(Folytatjuk)

Az amerikai rendőrség daktiloszkópusa Noviszádon lopásokból tartotta fenn magát

A noviszádi rendőrség letartóztatta Fodor Sándor 23 éves noviszádi munkanélkülit és Popov Alekszandar Drágo 37 éves noviszádi munkanélkülit, akikről kiderült, hogy a tavaszi és nyári hónapok alatt több lopást követtek el Noviszádon. Popovról egyébként kiderült, hogy az amerikai rendőrségen dolgozott néhány évvel ezelőtt. Az amerikai rendőrség ujjlenyomat-szakértője is volt. Amikor visszajött Jugoszláviába, nem tudott állást kapni és lopásokból tartotta fenn magát.

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisád, Kralja Petra ucca 30., 1. emelet. Telefon 21-37, éjjeli 20-58. Szubotica, Knjaza Mihajla ucca 2. Telefon 6-70

Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A mai gyászistentiszteletek sorrendje a novisádi templomokban

Ma délelőtt, Öfelsége Alekszandar király halála után harminc nappal, a katolikus egyház kegyeletes szokásának megfelelően gyászistentiszteleteket tartanak valamennyi novisádi templomban.

A beltéri katolikus plébánia templomban délelőtt fél tíz órakor kezdődik a gyászistentisztelet, a Cecília egyházi énekkar közreműködésével. Az örménykatolikus és a Rókus templomban nyolc órakor lesz a gyászistentisztelet, az Adamovics telepi Szent Erzsébet templomban pedig hét órakor.

A hőmérséklet tovább csökken

Középeurópában az időjárás a hűvös oceáni légtömegek hatása alatt tulajdonképpen boros, esős. Az eső mennyisége az öt millimétert sehol sem haladta meg, a hőmérséklet éjszaka csak helyenként szállt a 10 fok alá.

A legközelebbi 24 órára nyugati légáramlással sokhelyen eső várható. A hőmérséklet kissé esik.

Vizállás

A Duna Esztergom-Paks és Mohács-Novisád között apad, máshol árad, igen alacsony vizállás. Novisádnál tegnap 136 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 3 centimétert apadt.

A novisádi bűnügyi rendőrfőnök szlaváj Malencics Rodoljub, a novisádi államrendőrség bűnügyi és tehnikai osztályának főnöke tegnap ünnepelte házi védszentjének napját. Ez alkalomból a népszerű rendőrkapitányt felettesei, munkatársai, ismerősei és jóbarátjai számosan keresték fel otthonában és ellátták szerencsekívánataikkal.

A temerini ipartestület jövő évi költségvetése. A temerini ipartestület jövő évre 13.570 dinár kiadást és 13.970 dinár bevételt irányzott elő. A kiadások közül a személyi kiadások 4.500 dinárt tesznek ki, a bevétel rovataban tagdíjakból 9.440, házbérlővevelemből pedig 3.000 dinárt remélnék bevenni.

Matuska zokogott a tegnapi tárgyaláson

Elmondja a biatorbágyi merénylet lefolyását Gyereksírást hallott, mire kiadta a jelszót hogy mentsek meg a gyereket — Súlyos ítéletet kér

Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt 9 óra után kezdte meg a büntetőtörvényszék a Matuska bűnper főtárgyalásának negyedik napját. Az elnök kérdésére elmondja, hogy nem tudta pontosan a vonatok érkezési idejét, csak „körülbelül”. Részletesen elmondja, hogy az éjszaka folyamán elrejtőzött, majd amikor a gyorsteher elrobogott kilépett rejtékhelyéből, felszerelte a pokolgépet és mintegy háromszáz lépésnyire elhelyezkedett. Előzőleg megírta az ismeretes üzenetet, követ helyezett rá, mert szeles, esős volt az idő.

A merényletet kényszer halála alatt követte el, mert az akácokban meglátta Leo parasztruhában.

Meg is kérdezte, hogy hívják, de Leo valami német nevet mondott. A robbanást nem hallotta, csak fényt látott felvillanni, mire nagyon megijedt, mert nem a gyorsvonat ellen akarta a merényletet elkövetni. Az elnök figyelmezteti, hogy a gyorsvonat előtt elrobogott gyorsteheren is tizenegy vasutas utazott, tehát a merénylet ott is hasonló hatással járt volna.

Vallomása során

Matuska hangos zokogásba tör ki,

sírásba fulladó hangon folytatja a mondókáját.

Elmondotta azt is, hogy nem akart rabolni, sőt revolverrel akadályozta volna meg ha valaki esetleg rablást kísérelt volna meg a katasztrófa után.

A merénylet után visszatért a romokhoz. Zsebkéssel megsebezte az arcát és kezét, a sebet besározta, hogy úgy lássék, mintha ő is megsebesült volna. A romok közül ekkor gyereksírást hallott,

mire nagyon meghatódott és kiadta a jelszót, hogy a gyermeket meg kell menteni.

A merénylet után kártérítési keresetet indított a MAV ellen, hogy a gyanút magáról elterelje. A merényletről Bécsben a lapokból értesült.

Matuska itt újból zokogásban tör ki,

de az elnök hamarosan leintí, sőt mivel újból tisztelenül viselkedik, az elnök háromnapos sötét zárkával bünteti.

—o—

— November 18-án zarándokvont indul Szomborból Oplenáca. Szomborból november 18-án hajnalban indul zarándokvont Oplenáca, a tragikus halált halt Vitéz Egyesítő Alekszandar király sírhelyére. A zarándoklatot dr. Popovics Koszta országgyűlési képviselő, a szkupstina alelnöke és Cvejanov Gyorgye Szombor város elnöke vezeti. A sírnál a gyászbeszédet Ilkies Sztevan arhimandrita mondja, a dalárdák pedig gyászdalokat énekelnek. A zarándokok még aznap visszatérnek, a részvételi díj 110 dinár. A pontos programot és felvilágosítást annak idején hirdetmény ismerteti.

— A szentai iskolaügyi bizottság ülése. Szentaváros iskolaügyi bizottsága, az iskolaszék Vujics Szava városi elnök vezetésével ülést tartott. Az ülésen az iskolaszék jövő évi költségvetését vitatták meg. A költségvetést 1935 évre 532.240 dinárban állapították meg, ami jóval alacsonyabb a múlt événél. Két iskolaszolgát vettek fel, egyet a munkás telepi, egyet a központi iskolába. A dusanovói iskolaépítés utolsó részleteként 20.000 dinárt állították be a költségvetésbe. Az ülésen megállapították, hogy az összes iskolákban betöltötték a tanítói állásokat, s csak egy szállási iskola maradt tanító nélkül. Az egyes iskolákban a tanulók száma megfelelő, s egy osztályban sincs túlszűfoltás. Az ülés tudomásul vette, hogy a bánóság jóváhagyta az 1932. évi zárszámadásokat, s ezzel az ülés véget is ért.

— Pirandello kapta az irodalmi Nobel-díjat. Stockholmból jelentik: Az idei irodalmi Nobel díjat Luigi Pirandello olasz drámaírónak ítelték.

— Ma halászlé kapható Szubotican a Moszkva vendéglőben, az állami adóhivatallal szemben.

— November 26-án városi közgyűlés lesz Szentavároson. Szentavároson jelentik: Szentaváros képviselőtestülete november havi rendes közgyűlését 26-án hétfőn délelőtt 9 órakor tartja a városháza tanács-termében. A közgyűlés tárgysorozatán igen fontos ügyek is szerepelnek.

Egymondatos vidéki hírek

KULA:

Rezsicska N. az Union fémáruháza üntömosztere rezolvastás közben súlyos égési sebeket szenvedett.

Riess György 5 éves kislánya az uccán játszadozás közben lábát törte.

— Áthelyezett szentai tanárnő. Mrkobrad Jelena gimnáziumi tanárnőt, a közoktatásügyi minisztérium saját kérésére Cetinjébe helyezte át.

— A házbérlőmási iv helyes kitöltése sokezer dinár megtakarítást jelent. A háztulajdonosok lapja (Gajeva 6/a) ingyen áll előfizetőinek rendelkezésére.

Roosevelt és családja

Megmérgezték Cuba volt elnökét

Londonból jelentik: Machado, Cuba volt elnökét megmérgezte a szakácsa. Machado mint ismeretes a cubai forradalom után menekülni volt kénytelen. A nyugatindiai Sant Domingóban telepedett le, ahol most

mérget kevert ételébe a szakácsa, aki egy titkos forradalmi szervezetnek a tagja. A szakács megszökött, Machado életveszélyes állapotban kórházba szállították.

Adóeltitkolásért — négymillió dinár

A pénzügyigazgatóság súlyos bírsággal sújtotta a Hoffher és Schrantz cég noviszádi fiókját

A Hoffher és Schrantz cég noviszádi fiókjánál történt ismeretes visszaélések annak idején az egész országban nagy feltűnést keltenek. Elek Jenő, a vállalat igazgatóját — aki a vád szerint a cégtől nagyobb összegeket sikkasztott —, a noviszádi törvényszék hatvani fogházbüntetéssel sújtotta. Az ítélet ellen beadott felebbezés folytán az ügy a felebbezési bírósághoz került, ahol az elsőfoku ítéletet megsemmisítették azzal az ismert indoklással, hogy Elek Jenő, az ugynevezett „bizalmas-természetű” kiadásokat, amelyekkel nem tudott elszámolni, a vezérigazgatóság utasítására esz közölte.

Elek Jenő, a felmentő ítélet után, adóeltitkolás címén feljelentést tett a cég ellen. Az ügy rövidesen az államtanácshoz került

amely viszont a noviszádi pénzügyigazgatóságot utasította ítélethozatalra.

A nagy érdeklődéssel várt tárgyalást szerdán tartották meg. Az államtanács vádja szerint

a Hoffher és Schrantz cég közel három és félmillió dinárral károsította meg az államkincstárt,

olyan módon, hogy éveken keresztül kevesebb adót fizetett.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság meghozta ítéletét és a Hoffher és Schrantz cég jogszáviai képviselőt

3.304.425.80 dinár pénzbüntetéssel sújtotta, valamint kötelezte 91.480 dinár perköltség megtérítésére.

A szubotícai vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Rózsa Antalt, aki megbícskázta az édesanyját

A szentai legény nagy megbánást mutat

Zekes Szever a szubotícai törvényszék vizsgálóbírja szerdán este fejezte be Rózsa Antal szentai földműves kihallgatását, aki mint megirtuk örökségi kérdésben összeszólközött az édesanyjával majd lést rántott és súlyosan megsebesítette anyját. Rózsa Antal kihallgatása során hangoztatta, hogy rendkívüli felindulásában ragadtatta magát szörnyű tetteire, amelyet megbánt és

nem volt szándéka, hogy meggyilkolja az édesanyját.

Miután a vizsgálóbíró értesült a szanatóriumból, hogy a sebesült asszony állapota nem súlyos és

hogyan már túl van az életveszélyen

elrendelte Rózsa Antal szabadlábra helyezését,

mivel szökéstől tartani nem kell és ingatlan vagyona valamint állandó lakhelye van.

A vizsgálóbíró végzése ellen az államügyészség felfolyamodással élt a törvényszéki tanácshoz, amely csütörtökön délelőtt Taszics Alekszandar törvényszéki elnök elnöklété mellett jogerősen elrendelté Rózsa szabadlábrahelyezését. Rózsa Antal délben már el is hagyta a bíróság fogházát.

A templomfosztogatást és lopásokat beismeri, a rablást azonban tagadja a veszedelmes szentai betörő ...

Kecskés szökése után Romániában járt

Zekes Szever szubotícai vizsgálóbíró csütörtökön délelőtt kihallgatta Kecskés Nándort, a veszedelmes szentai betörőt, aki mint ismeretes valamely bűncselekmények elkövetése után több ízben is kézrekerült, de bámulatos ügyességgel háromszor is megszökött a szentai és sztarakanizsai rendőrségi fogházból. Kecskés legutóbbi szökését október 7-én hajtott végre Sztarakanizsán és ekkor felkutatására egész hajtóvadászat indult a környéken, míg néhány nappal ezelőtt a veszedelmes betörő önként jelentkezett a szentai rendőrségen.

Kecskés Nándor a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy ő fosztotta ki a szentai Szent Szív perselyeit és hogy elkövete a lopásokat, amikkel vádolják, azt

azonban

tagadta, hogy ő rabolta volna ki a szentai országúton Szalvai István szabót.

Szalvaiékat szembesítették Kecskéssel, de a fosztott házaspár nem tudta felismerni benne támadójukat.

A vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte a notórius szökevényt.

Puskás János együtt követte el a lopásokat Kecskéssel és így ügyekben együttesen folyik a vizsgálat.

LEGUJABB

Az amerikai választások részleges eredménye

A választások végső eredménye még nem ismeretes, de már mindössze tizen-négy mandátum sorsa ismeretlen. Az eddigi eredmények alapján a szenátusban a demokrata párt 70, a köztársasági 25, egyéb pártok pedig egy mandátumot szereztek.

A demokraták itt elérték a legnagyobb többséget, amit valaha amerikai párt elért.

A képviselőházban a demokrata párt 311 mandátumot szerzett, a köztársasági százat, egyéb pártok kettőt.

Egy nyugdíjkérvény viszonzásos vándorlása Szentától Beogradig és vissza

Vujosics Iszó szentai lakost a város vezetősége ideiglenes minősítésben felvette városi becsüsnök. Vujosics szorgalmasan ellátta tisztségét és a csekély fizetésből tartotta el kis családját. Mivel azonban az élet ezt a kis ömet is megvonta Vujosicstól, aki a csendes halottak társaságába vándorolt. Hátrahagyta özvegyét, kis családjával. Szegény, tehetetlen asszony nagy elhagyatottságában kibe fordult segítségért, mint a városhoz, ahol családfenntartója alkalmazásban állt. Az özvegy asszony kérvényt nyújtott be a város képviselőtestületéhez és szerény nyugdíjért esedezett. A képviselőtestület komoly tagjai foglalkoztak is az alázatos kérelemmel, s megállapították, hogy Vujosicsnak nem adhatják meg a nyugdíjsegélyt, mert férje csak ideiglenes minősítésben állott a város szolgálatában. A nincstelen özvegy mit tehetett, felebbezett a báni hivatalhoz, hátha ott nagyobb megértést talál.

A báni hivatal a hozzáfűzött reményeket be is váltotta. Megváltoztatta a város határozatát és utasította a nyugdíjjaradék kifizetésére Szent városát. Az indoklásban kimondotta, hogy Vujosics Iszó városi becsüsnök a halál szolgálat közben érte és így özvegyét megilleti a nyugdíj.

Szenta város képviselőtestülete nem nyugodott bele a bánás határozatába és panasszal fordult a beogradí közgazgatási bírósághoz. Itt azután kimondották az utolsó szót. Nem kaphat az özvegy nyugdíjat. Ítéletében jóváhagyta a városi képviselőtestület elsőfoku határozatát. A közgazgatási bíróság a szegény özvegy kérvényével kapcsolatban elvi jellegű döntést is hozott. Kimondta, hogy ideiglenes minősítésében alkalmazott városi tisztviselők sem nyugdíjban, sem végkielégítésben nem részesülhetnek.

A lemondott szlámi királyi pár

Pavelics dr. és Kvaternik kiadatása

A francia sajtó szerint Olaszország kiadja a terrorista vezéreket

A tegnapi reggeli párisi lapok római jelentései alapján azt írják, hogy az olasz kormány minden valószínűség szerint kiadja Kvaterniket és Pavelicsot Franciaországnak. A Journal szerint Olaszország igen kényes helyzetbe kerülne, ha nem tenne eleget a francia bűnügyi hatóságok kérelmének és nem adná ki a terroristák fejét. A lap szerint Olaszország főleg azért adja ki Pavelicsot és Kvaterniket, mert ha a marsillei merénylet a Népszövetség elé kerül, akkor a genfi nemzetközi fórum vádlottak padjára kerülne, mint olyan állam, amely me-

nedéket adott a terroristáknak.

Sokat foglalkozik a francia sajtó Percevic kiadásának kérdésével is. A francia kormány jegyzékére, amelyben Percevic kiadását kéri, az osztrák kormány eddig még nem adott választ. A kormány először a legfelsőbb bíróság véleményét akarja meghallgatni és csak azután dönt a kiadatás kérdésében. Párisban azonban bizonyosra veszik, hogy Schussnigg kancellár nem utasítja vissza a kiadási kérelmet, bár az osztrák monarchisták erősen állástfoglalnak Percevic mellett.

Szobotica város ajánlatát elfogadta a földművelésügyi minisztérium

621 hold szántóföldet visszakap a város az agrárreformtól — A minisztérium 297 hold földet engedélyezett a kegyuri kötelezettségek fedezésére

Az agrárlikvidációs bizottság, mint annak idején részletesen beszámolt a Reggeli Ujság, Szobotica városra rendkívül súlyos határozatot hozott legutóbbi munkájának befejezése után. A bizottság úgy döntött, hogy ismét közel ezer hold földet agrárreform céljaira foglaljanak le a város birtokaiból. A határozat teljesítése esetén Szobotica ugy- szólván koldusbotra jutott volna, mert

annyi földje sem maradt volna, amennyi az új törvényben előírt kötelezettségeinek fedezésére szükséges.

Ugyancsak régi és megoldatlan kérdése a városnak a kegyuri kötelezettségek rendezése. A város vezetősége és a szoboticai püspökség között erre vonatkozólag már elvi megegyezés jött létre, amelynek véglegesítése azonban nem sikerült, mert az egyház nem járulhatott hozzá, hogy az agrárreform által megszabott megváltási díjat kapja a megállapított földmennyiség helyett, mert így alig egyötödéhez jutott volna hozzá a kegyuri kötelezettségek megváltására megállapított föld értékének.

A múlt hónapban Budanovics Lajos püspök Ivkovic Ivandekics Ivan városelnök társaságában személyesen járt el Beogradban Kojics Dragutin földművelésügyi miniszternél és ennek a látogatásnak eredménye az a határozat, amelyet most küldött meg a minisztérium a városnak.

Eszerint a földművelésügyi miniszter felelősségét és ajánlatát

visszaadta a városnak az agrárlikvidációs bizottság által lefoglalt 621 hold szántóföldet,

amelybe a palicsi városi mintagazdaság is beletartozik és hozzájárult ahhoz, hogy a város agrárcélokra átenged 163 hold legelőt a keleibai földeken.

Miután a kegyuri kérdésben még nincs megegyezés, a minisztérium 297 hold földet szabadított fel egyelőre, hogy jövedelméből a kegyuri jogok megváltásáig fedezzék a város kegyuri kötelezettségeit. Ez az összeg nem lesz elegendő a szoboticai katolikus templomok és plébániák ellátásához és így a kegyuri kérdés továbbra is napirenden marad.

Villanysztrájk Sztarakanizsán

Tegnap este már petroleumlámpák égtek a sztarakanizsai vendéglőkben

A sztarakanizsai vendéglősök egyesülete múlt csütörtökön ülést tartott, amely alkalommal a magas villanyárakkal foglalkoztak. A vendéglősök hangoztatták, hogy a most életben levő magas villanyárakat nem tudják fizetni és ezért határozatot hoztak, amelyben azt kérték a villanyteleptől, hogy az eddigi 90 parás áramár helyett legfeljebb 75 parát számítson. A vendéglősök határozatának indoklásában rámutatnak arra, hogy a sztarakanizsai villanytelepnek a várossal kötött koncessziós szerződés alapján csak olyan áron szabad számítani, ami megfelel a szomszédos városok és falvak villanyárának. Ez az átlagár 75 para, és így Sztarakanizsán is csak ennyit szabadna kérni az áram hektovattjéért, amivel szemben ma magánházak 90 parát, tisztviselők 68 parát és a legnagyobb fogyasztó vendéglősök 1 dinárt fizetnek az áram hektovattjéért.

A múlt csütörtöki határozatra egy hét alatt

kértek választ a vendéglősök. Tegnap járt le az egyhetes határidő és mivel a villanytelep nem adott kielégítő választ, a vendéglősök egyesületének, tegnap este sztrájkba léptek az összes sztarakanizsai vendéglősök. A vendéglőkben tegnap már nem égett villany, hanem csak petroleumlámpa és gyertya.

A vendéglősök akciójához csatlakoznak a kereskedők és iparosok is, akik vasárnap megtartandó választmányi ülésükön fogják kimondani a sztrájkot.

A Reggeli Ujság munkatársa a villanytelepen érdeklődött, hogy mi a telep álláspontja és ezt a felvilágosítást kapta:

A sztarakanizsai villanytelep nem tehet eleget az áruszállítás kérésének. Azzal nem lehet érvelni az áruszállítás mellett, hogy Szoboticán, Szentán, Becsén stb. helyeken olcsóbb az áram, mint Sztarakanizsán, főleg azért nem, mert mindezeken helyeken sokkal nagyobb az áramfogyasztás, mint nálunk, a falvakban pedig nappal nincs is áram-

szolgáltatás csak éjjel. Nekünk pedig éjjel-nappal kell áramot adnunk.

— Négy-öt évvel ezelőtt, amikor pedig sokkal több áram fogyott Sztarakanizsán, mint ma, ennek ellenére is olyan súlyos helyzetbe került a villanytelep, hogy kényszerregyezséget kellett kérnie. Azóta a lakosság még jobban takarékoskedik: kevesebb ideig világít és az erősebb égőket gyengébbekre cserélte ki és ezzel maga építette le az áramfogyasztást. Sztarakanizsa havi áramfogyasztása ma 5000 kilovatt és ilyen csekély fogyasztás mellett nem lehet az árakat leszállítani.

Szobotica város november 12-én tart közgyűlést

A közgyűlés napirendjén négy ügy szerepel

Ivkovic Ivandekics szoboticai városelnök november 12-re közgyűlést hívott egybe, amely négy ügyet tárgyal. Napirendre kerül az országos gyász folytán munkanélkül maradt zenészek segélyezésének kérdése, a vadászberletek ügye, községi bíró választása és a báni faiskola kibővítésére vonatkozó kérelem.

Mint értesülünk a vadászterületek legutóbbi bérbeadását ismét meg fogják semmisíteni, mert

a bérösszeg nem fedezi a költségvetésben előirányzott összeget.

Igy például a legnagyobb vadászterületért az első versenytárgyaláson 50 ezer dinárt ajánlottak, míg most a második tárgyaláson csupán 12 ezer dinárt ajánlott az Erdei vadásztársaság. Mint értesülünk a vadásztársaság hajlandó önként felemelni az ajánlatát. A kérdés körül minden valószínűség szerint ismét nagyobb vita lesz a közgyűlésen.

Kéregel a spanyol katonaság

Madridból jelentik: A spanyol kormány felhívást intézett a spanyol társadalomhoz, hogy siesen pénzbeli adományaival a hadsereg és rendőrség támogatására. A felhívásra elsőnek XIII. Alfonz jelentkezett és 50.000 pezétát ajándékozott erre a célra.

XIII. Alfonz spanyol exkirály

Kevés a rendőr Szófiában

Szófiából jelentik: A szófia rendőrigazgatóság mellett külön osztályt létesítettek, amelyhez ötven rendőrt osztottak be. Az új osztálynak az a feladata, hogy letörje az államellenes akciókat.

Vrbászi hírek

A vrbászi állomás közelében ismeretlen tettesek kifosztották a cukorgyár egy vagonját, melyet a gyár egy mellékvágányra tofolt ki. A vagonból több láda cukrot vettek el a tettesek, de egy ládát a közeli földelken elvesztettek, úgy hogy a csendőrség tudja merre vették utjukat a vagonfosztogatók. — A vrbászi cukorgyár végleg befejezte az idei repakampányt és a gépek már le is állottak. Az üzembeszünetes folytán mintegy 1200 munkást és 50 idényhivatalnokot bocsátottak el. — A crvenkai cukorgyár ugyancsak befejezte a kampányt és elbocsátotta idénymunkásait és tisztviselőit. — A napokban meghalt Vrbászton Krispenc András 54 éves földműves, akinek menyje apósa halálának órájában egészséges fiúgyermeknek adott életet.

Szentai hírek

A szentai hivatásos zenészek segély iránti kérvényt adták be a polgármesteri hivatalhoz, tekintettel arra, hogy a hathetes mélygyász miatt nem tudnak keresethez jutni. Vujics Szava városi elnök, Kirjekovics Branislav főszámvévo meghallgatása után úgy döntött, hogy 2000 dinár készpénz segélyben részesíti a hivatásos zenészeket, az összeget a zenészek maguk között szétosztják. — Kolarovics Dusan, Senta város rendőrkapitánya a szuboticaai jogi fakultáson kitűnő eredménnyel tette le a vizsgáit. — Sztojanovics Szlavko, Senta város új járásbírósi vezetője tegnap átvette hivatalának vezetését. — A szentai első vadásztársaság körvadászata a szentai határban igen jól sikerült. A körvadászon 45 vadász vett részt Szentáról és Sztarakanizsáról. A vadászat alkalmával 221 nyulat és 2 foglyot ejtettek. — Az adai csendőrség letartóztatta Gyuszinek Jenő, Gyarmat István, Keszeg Illés, Monostori János és Váci Mihály földműveseket, mert a Tiszán dohányt akartak átesempészni. A dohányesempészeket tegnap átadták a szentai pénzügyőröknek.

— **Uj iparendedélyek Szentán.** Szentáról jelentik: Senta város iparhatósága az elmult hónapban a következő szentai lakosoknak adott ki iparendedélyt: Hagymás Borbála, vendéglő, König Gyula és Stöszel Márton, gabonakereskedő, Kaszás Imre fűszerkereskedő, Ollay Julia női szabó, Uhur Etelka, pék, Fleischmann József cukorka és kandirozott gyümölcs készítés, Balog Julia koszorukészítés, Berec János, Popp György és Bálint Vince fuvarosok.

— **Meghalt Jeisel Henrik.** Hosszas szenvedés után tegnap meghalt a noviszádi közkórházban Jeisel Henrik 77 éves korában. Jeisel Henriket négy hónappal ezelőtt agyszélhűdés érte és akkor be szállították a kórházba. Azóta állandóan a kórházban feküdt és állapota semmit sem javult, tegnap aztán megváltotta szenvedéseitől a halál. Jeisel Henriket Bácska egész területén ismerték. A háboru előtt Bács Bodrog megye főjegyzője volt, a háboru után nyugalomba vonult, de a bácskai tartomány létesítése után őt is bevalasztották a tartományi bizottságba, ahol a közlekedési osztály élére került. A tartományok megszüntetése után a Deutsche Zeitung főszerkesztője lett, de amikor a lap a Deutsche Volksblatt tulajdonába került, kivált onnan és teljesen visszavonult a közszerepléstől.

— **Átszervezik a bánati mezőgazdasági egyesületet.** Becskerekéről jelentik: A bánati mezőgazdasági egyesület Léderer György csókai nagybirtokos elnöklété alatt ülést tartott, amelyen az egyesület átszervezését tárgyalták meg. Elhatározták, hogy ugy szervezik meg a mezőgazdasági termények eladását, hogy az eladók mindig a legmagasabb árat kapják.

— **Üngyilkosságot kísérelt meg egy becskereki pékmester.** Kupljesin Nikola becskereki pékmester tegnap este 7 órakor szublimáltal megmérgezte magát. Súlyos állapotban a kórházba szállították. Tetének oka szerelmi bánat.

— **Női télikabát, pullover, fűző, 'ehérnemű, keztü és harisnya szükségletét FISCHER J. és FIA cégnél Noviszádon szerezze be.**

Hivatalos jelentés a magyar miniszterelnök római tárgyalásairól

Rómából jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök római tárgyalásairól az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

— A megbeszélések során a két államférfi az olasz-magyar-osztrák jegyzőkönyv alapján és értelmében alapos vizsgálat alá vette az általános és a két államot közvetlen érintő politikai kérdéseket. Ez alkalommal megállapították politikájuk változatlan és teljes egyezését, valamint azt a szándékot, hogy az együttműködés politikáját folytatják Ausztriával.

Más államoknak esetleges csatlakozására nézve, a római paktumban foglalt reális előfeltételek a mérvadók.

A gazdasági kapcsolatokra vonatkozóan megállapították a márciusi római jegyzőkönyv kielégítő működését, amelyet biztosít a szakelődök tanácskozásai. Ezeknek a tanácskozásoknak feladata, hogy a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokat továbbra is kimélyítsék. Végül kívánatosnak találták a két állam kulturális együttműködésének még jobb kifejtését. A két ország közötti miniszteri tárgyalások már a legközelebbi jövőben találkozik, hogy az erre vonatkozó megállapodást megkösse.

Gömbös miniszterelnök csütörtök este elutazott Rómából. Utközben a Semmeringen tölt egy napot.

— A szuboticaai vizsgálóbíró Keeskés Nándor szabadlábahelyezését indítványozza. A Szentáról Szuboticaára szállított Keeskés Nándor tegnapi kihallgatása során beismerte a szentai Szent Sziv templom kifosztását és több kisebb lopást, azt azonban tagadja, hogy Szalvai István szabót október 11-én az országúton megtámadta volna. A vizsgálóbíró elrendelte Keeskés szabadonbocsátását, az államügyész azonban a gyanúsított további fogvatartását kéri, amiről a tanács ma dönt.

— **„Elő állatként“ szállítottak ládában egy tízéves gyermeket.** Berlinből jelentik: Furcsa meglepetésben volt részük az essen teherpályaudvar alkalmazottjainak, miközben a pályaudvarra befutott árut vizsgálták. Egy faládában, amelynek tartalmát a feladó „elő állat“ jelzéssel látta el, egy körülbelül tízéves fiúskára találtak. A teljesen kimerült gyermeket kiszabadították a szűk börtönéből. A kisfiu elmondta, hogy nem első ízben utazik ilyen módon, amely főnökének, aki cirkuszi artista, legkevesebb kerül. Utravalóul egy üveg kávét, némi vizet és kiscipő kenyeret szokott kapni, ami bizony, mint a kisfiu kijelentette, tulságosan kevés néha napokig tartó utazásnál. Az embertelen komédiást letartóztatták.

— **Meghalt a villamosvasutak atyja.** Newyorkból jelentik: Most halt meg Newyorkban Frank Julian Spargue elektromérnök, a villamosvasutak részére szolgáló felsővezeték feltalálója. Neki köszönhető, hogy a villamosvasut a mai formájában elterjedt az egész világon. Amerikában különben a villamos vasutak atyjának nevezték a most meghalt népszerű elektromérnököt.

— **Szenzációs házasság Mexikóban.** A lapok szenzációs házasságról számolnak be, amely egész Mexikóban nagy port vert fel. A menyasszony a 43 éves Senorita Conception Acevedo y de la Plata, a vőlegény egy Carlo Castro Balda nevű 25 éves fiatal ember. Senorita Acevedo valamikor egy hírneves mexikói zárdának volt a főnöknője. Néhány évvel ezelőtt egy csendesocéáni szigetre száműzték, amely „Mexikó pokolszigete“ néven ismeretes és vele együtt került száműzetésbe a fiatal Carlo Balda is. Mindkettőjüket azzal vádolták, hogy résztvettek Obregon tábornok mexikói köztársasági elnök meggyilkolásában. Az elítéltek között szerelem fejlődött ki, amely most, büntetésük lejártá után házassággal végződött.

Idősebb személyek öreg napjaiban növekednek a reumatikus fájdalmak!

Mindenkinek, aki reumában, csontfájdalmakban, ischiásban, fog- és fejfájásban szenved, ajánlatos a masszázst. Masszázsra legjobb az „ALGA“. Az „ALGA“-masszázs erősít és felüdít.

„ALGA“ kapható mindenütt! Üvegje 14*— dinár
Reg. S. Br. 18117/3

Fizessen elő a Reggeli Újságra

—o—

— **Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendszerben legyen, ami legegyszerűbben a régióta közismert természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által — reggel, éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető, rendkívül enyhe hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik.**

— **Vakmerő betörés Bezdánban.** Ismeretlen tettes üvegvággóval kivágta Roth Ernő kereskedő üzletének ablakát, behatolt az üzletbe és a felfeszített pénztárból 1.300 dinárt ellopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Trafiktolvaj garázdálkodik Becskereken.** Lika Etel becskereki trafikosnő a rendőrségen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki rendszeresen lopkodta a trafik dohánykészletét és mintegy 2000 dinárral károsította meg.

— **Az elbocsátott tereader tragédiája.** Mexikóból jelentik: Tragikus esemény történt a minap egy bikaviadalon. Javában tartott a viadal, amikor a tribünről hirtelen az arénába ugrott egy Antonio Olvera nevű ember és csupán sétatálcával felfegyverkezve indult a dühöngő bika felé. A megvadult állat pillanatok alatt felöklelte a vakmerő férfit, majd messzire elhajította. Ujból nekiindult, hogy végezzen a vakmerővel, de a viadal résztvevői még idejében meg tudták menteni a feldühödött állat elől. Olverát be szállították a kórházba életveszélyes sérüléseivel. Kihallgatták és elmondották, hogy valaha tereader volt. Allásából elbocsátották és képtelen volt újabb szerződést kapni. Kétségbeesésében ugrott az arénába és így akarta felhívni magára a közönség figyelmét, hogy régi képességeinek még most is birtokában van. A szerencsétlen ember csakhamar belehalt sebeibe.

— **Kerékpártolvajt fogott a noviszádi rendőrség.** A noviszádi büntetői rendőrség letartóztatta Józsa Béla 22 éves noviszádi állítólagos cukrászsegédet, aki ellopta Kocsis János kerékpárját a Szerb Kereskedelmi bank épülete előtt. A letartóztatásra az adott alkalmat, hogy a kerékpár alkateseit eladásra kínálta Danyi József noviszádi lakosnak, aki feljelentette őt a rendőrségen. A lopást beismerte, ma átadják a törvényszéknek.

— **Olaszországban egyenruhában járnak a tanítók.** Rómából jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a tanítónövendékek a jövőben egyenruhában jelennek meg a tanfolyamon. Elrendelte a kormány azt is, hogy az egész férfi oktatószemélyzet a milícia tiszt, a női oktatók a női halillak egyenruháját tartoznak hordani.

— **Franciaország kereskedelmi egyezményt kötött Ausztriával.** Párisból jelentik: A francia-osztrák kereskedelmi egyezményt megkötötték. Az egyezményt jóváhagyás céljából a Népszövetség elé terjesztik.

— **Javitás a keresztretjvényben.** Tegnapi számban megjelent 47. számú keresztretjvényünk 31. függőleges kérdése: Itt elírás történt, a helyes definíció: Retten.

SÓHIVATAL

Rovatvezető: Diósy Gábor

A földművesvédelmi törvény fölhasználásáról

Ha az adós tönkrement, a kezesekre vonatkozik-e a védelem? Kell-e mindig háromhónapos lejáratú váltót adni?

Szentárót kérde Dr. T.: Egy gazda egyenes váltóadós. Két kezeze szintén gazda. Az adós tönkrement. A takaréknak nem akarja elismerni a két kezes gazdára vonatkozó védelmet, jóllehet a szükséges bizonyítvány már a kezükben van. A takaréknak azt állítja, hogy váltókezesre nincs intézkedés a törvényben.

Válasz:

Kérjen a főadós (aki tönkrement) földműves bizonyítványt. A rendelet — most megjelent — végrehajtási utasítása szerint ha igazolja, hogy a kölcsön fölvétele idejében földműves volt, akkor a védelem megilleti a közigazgatási hatóságot (városi vagy községi) kiadja a bizonyítványt. A kezeseknek ekkor nem kell igazolni földműves mivoltukat, mert (az Uredba 3. szakasz (9) pontja ezt mondja): „A kezes vagy egyetemleges adós, ha nem is földműves, a kötelezettségeikért a földműves főadóssal illetve adóstárssal egyenlő módon felel”. — A földművelésügyi minisztérium hiteles magyarázatának megjelenése előtt a legtöbben azon a nézetben voltak, hogy a tönkrement földművesnek nem jár védelem. A bizonyítvány mintában viszont a hangsúly nem azon van, vajjon most aktív földműves-e az adós, hanem, hogy az eladósodás idején az volt-e?

Azért közöltem le szóról szóra a 3. szakasz (9) pontját, hogy lássák, miszerint a kezesre igenis van intézkedés a törvényben.

Nem fogadja el a takaréknak a földművesvédelmi alapon a rendezést? Kísérleljék meg

alkalmas formában, hogy per esetén élhesenek az Uredba 9. szakasz (1.) pontjával és — ha a takaréknak makacsodna — járjanak el a 3. szakasz (10.) pontjában irtak szerint, vagyis helyezték a váltót s a kamat összegét a járásbírósnál bírói letétbe.

Mennyi időre szóló váltót kell adni? Ha más intézkedés nincs, akkor (a 3. szakasz (7.) pontja szerint pénzügyintézeteknek és banküzleteknek (magánhitelezőknek tehát nem!) 3 hónapra szóló új váltót köteles adni az adós. Ha azonban hosszabbidejű váltócsereben egyeztek volna meg, akkor a hosszabb tartamra szóló váltót kell adni. Tehát 4—5 vagy 6 hónapra szólót. Hat hónapnál hosszabb lejáratú váltót azért nem lehet adni (ha blanco váltót adtak is eddig, amit évente vagy negyedévenként cseréltek) mert az illetéktörvény szerint a váltó bélyege csak 6 hónapra szól és (azt hiszem) négyszeres a bírság, ha új váltót nem adnak a régi helyett, vagyis ha nem cserélik ki a régivel. A földművesvédelmi rendelet tehát nem parancsolólag (imperative) írja elő a pénzügyintézetek és bankok részére a 3 hónapos váltócsereidő, hanem csak arra az esetre, ha ennél alkalmasabb időben már korábban meg nem egyeztek. Éppúgy érvényes ilyen esetben a hosszabb terminusú váltócsere-egyezség, mint ahogyan érvényes a 12 év helyett a 25 vagy több évre kötött amortizációs kölcsönöknél a hosszabb idejű fizetés. Egyszerűen azért, mert ez a földművesre kedvezőbb.

Diósy Gábor.

KÖZGAZDASÁG

Csak határozati javaslatokkal és petíciókkal fordulhatnak közvetlenül a minisztériumhoz a kötelező egyesületek

Milyen hatóságok illetékesek eljárni a kötelező egyesületek beadványait illetően?

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara közli a kereskedelmi és iparügyi minisztérium utasítását arra a kérdésre vonatkozólag, hogy a kötelező egyesületek beadványában milyen hatóságok illetékesek eljárni. A minisztérium utasítása a következőképpen hangzik:

— A kereskedelmi és iparügyi minisztérium megfigyelte, hogy a kötelező egyesületek közvetlenül a minisztériumhoz fordulnak utbaigazításért illetőleg magyarázatért azokban a kérdésekben, amelyek az egyesületek szervezésére és munkájára, vagy az ipartörvény alkalmazására vonatkoznak, vagy amelyekben a minisztériumot más minisztériumoknál való közbenjárásra kéri fel. Az egyesületeknek ez az eljárása nem felel meg a báni hivatalokról szóló és az ipartörvény munkarendjének szellemével, helytelen és keresztülvihető már azért is, mert a minisztérium olyan ügyeket vállal, amelyeknek legnagyobb részét maga a kamara, mint az egyesületek ellenőrző szerve és a báni hatóság is elintézhethet és ezért a minisztérium szükségesnek tartja utasítani a báni hatóságokat, hogy a kamarán keresztül szigorú rendeletet adjon ki a kötelező egyesületek eljárására vonatkozólag és pe-

dig a következőképpen:

1. Az egyesületek tervezetere vonatkozó kérdéseket a kamaráknak

mint ellenőrző szervnek kell benyújtani utbaigazítás végett. Amennyiben a kamara bizonyos kérdéseket nem tart eléggé világosnak úgy magyarázat végett a báni hatósághoz fordul.

2. Az ipartörvény alkalmazására vonatkozó kérdéseket

vagy a kamarán keresztül, vagy egyenesen a báni hatósághoz kell betérjeszteni

A báni hatóság a saját hatáskörében adja meg utbaigazítását.

3. Általános kérdésekben

amelyek a kereskedelmi minisztériumnak más minisztériumoknál való közbenjárását kívánják, az egyesületek csak

az illetékes kamarák útján fordulhatnak a minisztériumhoz,

ahova a kamara saját véleményével ellátva továbbítja a kérdést.

4. Csak határozati javaslatokkal és petíciókkal fordulhatnak a kötelező egyesületek közvetlenül a minisztériumhoz.

5. A báni hatóságok a okat a kérdéseket amelyeket saját hatáskörükben nem tudnak elintézni, a minisztériumhoz továbbítják szükséges magyarázat vagy utbaigazítás végett.

A kamara kéri, hogy az érdekeltek a fenti rendeletet szigorúan tartsák be.

Tőzsde

Noviszádi terménytőzsde

A noviszádi terménytőzsdén tegnap a következő jegyzések történtek:

Buza: 80 kgos 2% prolifik nélkül. Tiszai hajó-Ujbuza 79 kilogramos 2 százalékos Noviszádi környéki 106—108, Szombor környéki 106—108, közép-bácskai 108—110, felső-bácskai 108—110, tiszai hajóból 120—122, bácskai és bánáti dunai hajóból 118—120, bégai hajóból 119—121, felsőbánáti 107—109, délbánáti 106—108, szerémi 110—112 szlavóniai 114—116.

Rozs: bácskai 102.50—105.

Árpa: bácskai és szerémi 65-66 kg 105—107.50, bácskai és szerémi 67-68 kgos 120—122.50.

Zab: bácskai 78—80, szerémi 78—80, szlavóniai 82—84, hajóból 85—87.

Tengeri: bácskai gar. minőség 55—56, bácskai szárított 62—64, bácskai december—januárra 58—60, bánáti gar. minőség 52—53, szerémi gar. minőség 55—56, szerémi szárított indjijai paritásban 62—63, szerémi indjijai paritásban december—januárra 58—60, szerémi hajóból 69—70.

Buzaliszt: (az árak gyűjtőforgalmi adó nélkül értendők) bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 175—195, kettes 155—175, ötös 135—155, hatos 115—125, hetes 100—110, nyolcas 90—95, szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 172.50—182.50, kettes 152.50—162.50, ötös 132.50—142.50, hatos 112.50—122.50, hetes 100—110, nyolcas 90—95.00.

Buzakorpa: bácskai és szerémi jutazsákokban 76—78, bánáti 74—76, jutazsákokban hajóból 79—81.

Fehérhajó: bácskai és szerémi 2% zsák nélkül 127.50—130, fehér hajóból zsák nélkül 134—136.

Forgalom: Közepes.

Forgalom: Csekély.

Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 105—108, felső-bácskai 107—110, szlavóniai 113—115, szerémi 110—112, Tisza bácskai 120—122, Tisza bánáti 120—122, bánáti 107—109.

Rozs: bácskai vasut 102.50—105.

Zab: bácskai vasut 78—80, szerémi és szlavóniai 78—84.

Árpa: bácskai 105—107.50, szerémi 105—107.50, bácskai tavaszi 120—122.50, baranyai tavaszi 120—125.

Tengeri: bácskai vasut prompt szárított 62—64, bácskai vasut decemberre 58—60, szerémi vasut 62—64, szerémi vasut decemberre 58—60, bácskai hajó 68—70.

Bab: szokvány 130—135.

Buzaliszt: nullás g és g 170—190, kettes 150—170, ötös 130—150, hatos 110—130, hetes 100—110, nyolcas 95—100.

Korpa: prompt 76—78.

Zsír: 12—13.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacra. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készáruipiac irányzata megszilárdult. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 16.00, legmagasabb 16.90, felsőtiszai 15.80—16.45, egyéb származású 15.65—16.15. A határidőpiac irányzata barátságos volt. Buza márciusra 16.52—16.53, májusra 16.82—16.84, tengeri májusra 10.78—10.79.

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadtság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

S P O R T

Noviszád készül a Zágreb elleni válogatott mérkőzésre

Fegyelmez a noviszádi alszövetség

Tegnap számunkban röviden hírt adtunk arról, hogy Zagreb válogatott futbalcsapata december 2-án Noviszádon mérkőzik, a noviszádi válogatottal. Minthogy Zagreb válogatott együttese eddig még sohasem szerepelt Noviszádon, a hír nagy feltűnést keltett és máris hatalmas érdeklődés nyilvánul a december 2-i mérkőzés iránt.

Zagrebi csapatot, vagy pláne válogatott csapatot Noviszádon vendégül látni nem csekély dolog anyagi tekintetben sem. Valószínű, hogy a zagrebi válogatott noviszádi szereplésére a mai nehéz anyagi viszonyok mellett aligha került volna a sor, ha közbe nem jön a szerencsés körülmények találko-

zása. December 1-e, az állami ünnep ugyanis az idén szombatra esik és ezen a napon mérkőzik Zagreb válogatott csapata Beograd együttesével a fővárosban. Minthogy a következő nap vasárnap, önként adódik az alkalom arra, hogy a zagrebi válogatott valamilyen Beogradhoz aránylag közelfekvő városban mérkőzzék. Így jött létre a Zagreb—Noviszád mérkőzés terve, amelyet a noviszádi sportkörök természetesen nagy örömmel üdvözölnek.

A noviszádi alszövetség igazgatótanácsa szerdai ülésén már foglalkozott is a városközi válogatott mérkőzés előkészítésével. Megbizta a szövetségi kapitányt, hogy az igazgatótanács legközelebbi

ülésén terjesszen elő válogatott keretet, amely november 20-án valószínűleg trialmérkőzést játszik.

Az igazgatótanács egyébként a rumai Rádnics, kit, a sabáci Rádnicskit és a mitrovicai Zanatlját törésre terjesztette a JNSz-hez, mert a három egyesület ismételt felszólításra sem válaszolt az alszövetség ügyirataira. Több egyesület játékosját felfüggesztette az alszövetség, mert az egyesületek nem tettek eleget a játékosbiztosításra vonatkozó rendelkezéseknek. Végül a fegyelmi tanácsba beválasztották Ferenczy Jánost, a Napred intézőjét.

— 0 —

A szuboticiai vidéki másodosztály csoportjainak állása

Az elmúlt vasárnap a dunai másodosztályban az utolsóelötti fordulót bonyolították le. A mérkőzések favorit győzelmekkel végződtek. A tabellán a jó formában levő Sziváci AND vezet.

DUNAI CSOPORT

1. Sziváci AND	6	5	0	1	30:6	10
2. Bresztováci SK	7	5	0	2	22:16	10
3. Elektra	7	4	1	2	18:12	9
4. Rigyci Tűzoltók	6	4	0	2	11:14	8
5. Csonopljai SK	7	3	0	4	17:14	6
6. Krnjajai SK	6	2	1	3	8:15	5
7. Sztanisicsi Szloga	7	2	0	5	14:18	4
8. Szombori Rádnicski	6	0	0	6	4:29	0

TISZAI CSOPORT

1. Jugosloven (Szenta)	6	6	0	0	51:1	12
2. Merkur	6	5	0	1	21:3	10
3. Szlavia (A.)	7	5	0	2	18:20	10
4. Jedinstvo	6	4	0	2	17:11	8
5. Granicsár (Gy.)	6	3	0	3	13:8	6
6. Jugoszlavia (A.)	7	2	0	5	5:22	4
7. Granicsár	5	1	0	4	8:20	2
8. Napr. Omladina	6	1	0	5	7:29	2
9. Karagyorgye	5	0	0	5	0:26	0

Ausztria két válogatott csapatot állít vasárnap

Az első csapat Svájc válogatottjával játszik az Európa-Kupáért Bécsben. Az osztrák csapat a következő: Platzer, Pavlicsek, Sesza, Wagner, Szkumal, Szmisztik, Czizek, Gschwejd, Kaburek, Welz, Hoffer, Hasmann.

A második osztrák válogatott garnitúra Genuában mérkőzik az olasz b. válogatott csapattal.

Vasárnap a zagrebi Gradjanski Beogradban mérkőzik. A Gradjanski multvasárnap 3:0 arányban legyőzte Zagrebban a Jugoszláviát, amely most revansot szeretne venni a vereségért.

A BASzK Zemunban mérkőzik vasárnap. Ellenfele a Spárta lesz, a mérkőzés jellege: ligaselejtező.

— A noviszádi Napred SK hivatalos hírei. Felkérem az összes vezetőségi tagokat, hogy ma, péntek este nyolc órára a Mária vendéglőben feltétlenül jelenjenek meg. Egyben értesítjük játékosainkat és tagjainkat, hogy a futballszakosztályi ülést minden péntek este hét órakor tartjuk az új egyleti helyiségben, a Mária vendéglőben. — Ferenczy intéző.

November 13-án országos atlétikai verseny lesz Szuboticán

A versenyre meghívták a noviszádi, zagrebi, beográdi és lyublyanai atlétákat

A Bácska szuboticiai sportegyesület atlétikai szakosztálya még régebben elhatározta, hogy országos versenyt rendez Szuboticán. A verseny időpontját eredetileg október 14-re tűzték ki, de elhalasztották az országos gyász miatt.

A Bácska most úgy határozott, hogy november 13-án megrendezi a versenyt és máris szétküldte a meghívókat Noviszád, Zagreb, Beograd és Lyubljana atlétáinak. A verseny részletes programját legközelebb állapítják meg.

Szenta vasárnapi programja

Vasárnap a bajnoki sorsolás alapján a szentai Rádnicski játszik elsőosztályu bajnoki mérkőzést az adai Plava Zvezda csapatával, míg előmérkőzésként a bajnokcsapat: a SzAK játszik komoly barátságos mérkőzést a másodosztályu bajnokság egyik várományosával a Merkurral. A kettősmérkőzés a Rádnicski pályán kerül lebonyolításra.

A Plava Zvezda—Rádnicski bajnoki találkozó a sportprogram legkiemelkedőbb eseménye, mivel a mérkőzés keretében a két örök rivális együttes mérí össze erejét. Amióta a Rádnicski és a Plava Zvezda elsőosztályu csapatok, közöttük külön versengés indult meg a jobb és előkelőbb helyezéért. Az utóbbi időben az eddigi barátságos viszony a szentai elsőosztályu és az adai csapatok között kissé meggyengült. Állandó „leszámolásban” vannak a csapatok és játékosok, ami természetesen a játék színvonalának és szépségének rovására megy. Reméljük, hogy a vasárnapi találkozó ismét abban a barátságos sportszellemben fog lezajlani, ami jellemezte pár évvel ezelőtt a csapatok találkozását. Ez annál is könnyebbnek látszik, mert a Rádnicski most határozottan jobb ellenfelénél, s a Plava Zvezdát, még a Jugosloven elleni győzelem után sem taksáljuk annyira, hogy maga alá tudja gyűrni a lelkesen játszó munkáscsapatot.

A Szentai AK—Merkur előmérkőzés eltérőleg a tréningmérkőzések jellegétől, teljesen komoly, alszövetségi bíró által vezetett barátságos mérkőzésnek számít, melyen a SzAK csapata egy-két új játékost is kipróbál.

— **Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagszerevaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.**

Gyomor- és bélbántalmaknál,

székrekedésnél, emésztési zavaroknál nyhe székletet eredményez és az emésztési szerveket rendben tartja a

„Grossinger-tea”

jóízű gyógynövények keveréke. - Csomagja 20 D Kapható gyógyszerárakban. — Megrendelhető:

Pharmacia Grossinger, Noviszád

Kárjen INGYEN mintacsomagot! Odobr. 501 od 19. V. 54

ÉRTÉKTŐZSDEZÁRLATOK

Beográdi értéktőzsde

Devizák: Kínálat—kereslet dinárookban: London (egy font) 171.74—170.14, Páris (100 frank) 225.22—224.10, Newyork (100 dollár) 3403.20—3374.94, Genf (100 svájci frank) 1113.85—1108.35, Milánó (100 lira) 293.08—290.68, Prága (100 cs. k.) 142.87—142.01, Berlin (100 márka) 1376.49—1365.69, Brüsszel (100 frank) 799.71—795.19, Bécs (100 schilling) 817—807, Budapest (100 pengő) 975—, Amsterdam (100 holland frt.) 2312.87—2301.51, Szaloniki 2935—2865.

Allampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta prompt 319—318, 7 százalékos Blair kölcsön 53.50—, 4 százalékos agrárkölcsön 40—39, 7 százalékos beruházási kölcsön 71—69.

Részvények: Narodna Banka 4180—, Privilegizált Agrárban 211—210.

Külföldi tőzsdezárlatok

A dinár árfolyama. Budapest 7.80—8.30, Bécs 9.15—9.27, Prága 53.75—54.15, Berlin 5.58—5.62, London 220.50.

Zürich. Páris 2021.5, London 1537.5, Newyork 306.875, Brüsszel 71.725, Milánó 26.25, Madrid 41.90, Amsterdam 207.55, Berlin 123.40.

Az ellopott Murilló

Irta: CHARLY BRAND

(8)

— Teljesen igaza van, — hagyta helyben Raffles az özvegy választát, magában azonban jól mulatott az ötven éves asszony szavain.

— Önnek mennyi az évi jövedelme Mr. Green? — kérdezte Hopsonné hamiskás mosollyal az ajkain.

— Körülbelül 25—30 millió dollárra becsülöm, — válaszolta hanyagul Raffles, monokliját a szemére biggyesztve.

— Mr. Green, remélem nem akar tréfát tűzni belőlem?

— Miért gondolná ezt asszonyom? — válaszolta Raffles. — Pénzügyekben sohasem ismertem tréfát, sőt remélem, hogy ebben az évben a jövedelem néhány millióval még emelkedni fog.

— Látja Mr. Green, önhöz hasonló emberrel kívántam én már régen megismerkedni, — folytatta tovább a társalgást Hopsonné. — Egyelőre nem vagyok abban a helyzetben, hogy egy Whiteneyvel vagy egy Vanderbilttel felvehessem a versenyt, de ha egy olyan emberre találnék, aki hasonló vagyonnal rendelkezik mint én, úgy közös munkával egy színvonalra emelkednék Amerika leggazdagabb milliárdosaival.

— Asszonyom, — szólalt meg Raffles elfogódottsággal, — nagyon szerencsésnek érezném magamat, ha én lennék a kiválasztott.

— Remélhet Mr. Green, — válaszolta Hopsonné örömteljes hangon.

Egyik este, amikor Raffles és Charly az óriási park egy rejtett ösvényén sétálgattak, Raffles közölte Charlyval, hogy a mesés értékű ékszer, azoknak a visszamaradtaknak a felsegélyezésére akarja fordítani, akiknek a hozzátartozói az afrikai táborban elvesztették az életüket a mérge-

zéstől. Raffles avval már régebben tisztában volt, hogy a személye védelmére az amerikai rendőrség külön detektívet rendelt melléje, aki minden lépésére vigyázott. Hirtelen támadt kitünő ötletét közölte Charlyval, majd gyors léptekkel a ház felé sietett, ahol a vendégek éppen teánál ültek. Udvariisan meghajtotta magát Hopsonné előtt és így szólt hozzá:

— Asszonyom, oly gyönyörű este van. Nem volna kedve egy kis sétát tenni velem a parkban?

— Oh, nagyon szívesen, — válaszolta az özvegy szívélyes hangon és felemelkedett székéről.

Raffles előre kidolgozta a tervét. Amikor Hopsonné elindult, azonnal úgy intézte a sétát, hogy utjuk az előt a bokor előtt vigyen el, amelynek árnyéka mögött, az ő reá vigyázó detektívet sejtette. Mikor közelebb ért a bokorhoz, Raffles éles szemmel azonnal felfedezték a bokrok mögött rejtőzködő alakot. Hopsonné éppen egy érdekes pletykát akart elmesélni sétatársa részére, amikor az hirtelen megtorpant és az özvegy legnagyobb ijedelmére így kiáltott a sötét lombok felé:

— Ki az, ki settenkedik ott a bokrok mögött?

A sötétségben recsenő ágak és futó lépések nesze hallatszott és egy árnyék eltűnő alakját pillantották meg.

— Állj vagy lövök! — kiáltott fel Raffles tetített ijedséggel és előrántotta zsebéből revolverét. Hopsonné halálra vált arccal Raffles karjai közé jött. Rémült szemekkel a bokor felé meresztette, amikor hátulról hirtelen egy másik árnyék tűnt fel, aki gyors ugrással mellettük termett és lesza-

lított Hopsonné nyakáról az értékes ékszer, eltűnt a sötétségben. Hopsonné, aki az első rémületében azonnal elájult, nem hallotta, amint Raffles így szólalt meg fojtott hangon:

— Jól van Charly fiam, ezt jól csináltad.

Amikor az özvegy kissé magához tért Raffles vigasztalni kezdte és visszavezette őt a vendégek közé, akik szívszorogva állgatták végig a Félelmetes kalandot. Már éppen napirendre akartak térni a dolog felett, amikor Mrs. Whiteney hirtelen így kiáltott fel:

— De a lánc, hol van a nyaklánc?

— A láncom? — sikoltotta ijedten Hopsonné és a nyakához kapott. Raffles izgottan talpra ugrott és megszólalt:

— Rettenetes, úgy látszik a gazembernek mégis sikerült a láncot leszakítania! Gyorsan nézzünk utána, hátha még nem késő!

Alig pár perc alatt a cselédséget alarmozták és nekifogtak, hogy a parkot átkutassák. A titokzatos idegen eltűnt, azonban a bokrok mögött érdekes felfedezésre bukkantak. Egy kalapot találtak, amelynek belsőbe tintával egy név volt beleírva: Oskar Wagner. Mr. Whiteney magához vette a kalapot és így szólt a többiekhez:

A kalapot holnap beviszem a rendőrfőnökhöz és garantálom, hogy előkeríttetem a gazdáját, aki az ékszer elrabolta.

Egy órával a történetek után Raffles nyugodtan ült a kandallóban vigan pattogó fahasábok előtt, kezében az értékes ékszerrel és vigan hallgatta Charly szavait.

Folytatjuk.

Vegyen részt a Reggeli Újság heti keresztrejtvény pályázatán

A Reggeli Újságban naponta keresztrejtvény jelenik meg. A megfejtéseket vagy naponta, vagy az egész hétről egyszerre kell beküldeni a szerkesztőségbe postán vagy bedobni a szerkesztőség postaládájába, legkésőbb jövő hétfő déli 12 óráig. A legtöbb rejtvényt helyesen megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki. A mai keresztrejtvény helyes megfejtését a mához egy hétre megjelenő számunkban közöljük, az eheti pályázat nyertesének névsorát pedig a vasárnapoz egy hétre megjelenő számunkban. A vasárnaponként megjelenő keresztrejtvény külön pályázat tárgya.

Vízszintes: 1. Dán költő († 1856 Odében), 11. Szük ellentéte (ék. feles.), 12. Vissza: Számárháng, 13. Vissza: Nem marad künn, 15. Az Egyesült Államok második elnöke, 19. Ener, emer, 20. Rész államnyelven, 21. Női név, 23. E A O, 24. Román pénz (keverve), 26. Vissza: vevő teszi, 28. Vissza: a vízszintes 19 első két betűje, 29. Vissza: nem tompa, 31. Magyar város (első betűje feles.), 32. Ezt szokták végbevinni a csatatéren (egy betű hiány), 35. T S R, 36. Igekötő (ék felesleges), 37. Afrikai gyarmat betűi keverve (egy betű hiány), 39. Épületmunkához szükséges, 41. Kínai név, 42. D S, 43. A ketőke, 45. G D R, 46. Női név (csak magánhangzók), 47. Nem tud mozogni, 48. Órá máskép, 50. Egzotikus állat, 51. ...ona, 52. Államnyelven névelővel főváros, 53. Vissza: családtag, 55. Nem fel, 56. Kettős mássalhangzó, 57. OEB, 59. a dologra (két utolsó betűje felcserélve), 60. Őt mert kárt tett, 63. Mesterség (utolsó előtti betűje hibás), 65. Öreg más nyelven, 66. Amint nem lehet megenni (betűhiány).

Függőleges: 1. Így nevezték a rómaiak általában minden négyszögletes lapot, 2. Állami jövedelem (keverve), 3. Esz, 4. Ilyen kép is van, 5. Város Amerikában (utolsóelőtti két betű felcserélve), 6. P Y N R, 7. Mennyboltzat (ék. feles.), 8. Megy népiesen (ékezet hiány), 9. Férfi név, 10. Kiváló francia természettudós, 14. Ez volt az ősvilág egyik legfélelmetesebb szörnyetege, 16. Cseppkőbarlangjáról híres, 17. Fűszerez, 18. Kérdőszó, 22. A répa-cukorgyártás feltalálója, 25. Vissza: évszak

49. számú keresztrejtvény

Közli: Nagy Mihály (Noviszád)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12			13		14
15	16		17			18		19	
20			21			22		23	
24	25		26	27				28	
29		30	31			32	33	34	
35			36			37			
38	39		40			41		42	
43	44					45		46	
47				48	49			50	
51			52			53	54		
55		56		57		58		59	
60	61		62	63		64			
		65				66			

A jutalmak jegyzékét lapunk 11. oldalán közöljük.

A megfejtő neve és címe:

(ék. hiány), 27. Minden uccán van, 30. Könyörögj (hibásan), 33. Orosz folyó, 34. A 36 vízszintes, 37. Női név, 38. Átrakosgatok (másképp), 40. Elrepült (írás hiba), 44. Gömbölyű, 49. Fölvesz, 50. E és női név, 54. Vissza: A sav ilyen, 56. Azonos mássalhangzók, 58. Mulató hely, 61. Vissza: folyó, 62. Hamis (ék. hiány), 64. Kérdőszó államnyelven.

A 44. sz. múlt pénteki keresztrejtvény helyes megfejtése a következő:

Vízszintes: 1. Mohamed Benabda, 12. Ambrosia, 13. Oil, 14. Ramazan, 16. N P L N, 18. C L B S, 19. Amor, 20. A A, 21. Ubu, 22. Imitál, 24. Irb, 25. Raró, 26. Utál, 27. Ende, 29. Ing, 30. A sár, 31. Okina, 33. U I, 34. Él, 35. Loin, 37. O D N, 38. Sas, 40. Laigo, 42. A tők, 34. Iv, 45. Saar, 46. Siró, 47. Unsere, 50. Nos, 51. S M, 52. Nyári munka, 55. M E M, 56. Gitár, 57. Ei, 58. U G E, 59. Alvás.

Függőleges: 1. Mercurius Hungaricus, 2. Hamburg, 3. Amas, 4. M B Z, 5. Erazmus, 6. Don, 7. B S, 8. Einmal, 9. Napoleon, 10. Bon, 11. Di, 12a. Proféta, 15. Albánia, 17. E L, 19. A tárogató, 20. A rendőrség, 23. Itália, 24. Idiotismus, 28. N K, 30. All, 32. Ankommen, 39. Sisatí, 41. Esem, 42. Ásó, 44. Verác, 48. Nyír, 49. Riru, 50. Naiv, 53. Ur, 54. Kel.

Felelős szerkesztő: Andrée Dezső, Noviszád, Kralja Petra ulica 30. Felelős kiadó: Blazsek Ferenc, Noviszád, Kralja Petra ulica 30. Nyomatott az Urania nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszádon